

Inhoud	Blz.
Nieuwjaarsoverpeinzingen	2 en 3
Kursus ondernemingsraad te Doorn	4 en 5
Vereniging tot steun aan de Nierstichting Nederland	5
Nieuwe zak-agenda	6
Kerstmenu	7
D.I.O.-nieuws	8, 9, 10, 11 en 12
Van geneeskruid tot geneesmiddel	13 en 14
Mededelingen	15, 16, 17, 18 en 19
Personalia	20

Ingezonden stukken worden alleen geplaatst als de volledige naam en adres van de inzender bekend zijn bij de Redactie.

De Redactie kan weigeren bepaalde ingezonden stukken te plaatsen, maar zal dit dan, met omschrijving van de redenen, tijdig aan de inzender mededelen.

Voor de „inhoud” van een ingezonden stuk is **uitsluitend de inzender verantwoordelijk.**

NIUWJAARSOVERPEINZINGEN

Bij de inzet van een pasbegonnen jaar mogen we dromen over de toekomst.

Binnen de kolommen van dit blad is het voor de hand liggend dat we dat doen vanuit de gedachte, dat wij samen de taak van ons ziekenhuis vervullen.

Wij ervaren door ons gezamenlijk doel een gemeenschappelijke band, wat overigens nog niet hetzelfde is als een gemeenschapsband.

In een groot ziekenhuis als het onze treffen wij vele vrouwen en mannen, meisjes en jongens aan, die sterk uiteenlopen in leeftijd, deskundigheden, wereldbeschouwing en politieke inzichten.

Wél kennen wij dat éne doel waarvan wij steeds meer beseffen het alleen maar te zullen kunnen bereiken in afhankelijkheid van elkaar.

In tegenstelling tot vroeger zal niemand in het ziekenhuis nog willen of kunnen stellen dat zijn taak volbracht kan worden zonder de inzet van anderen.

Al liggen de onderdelen van een auto nog zo fraai gerangschikt in de garage, hij zal zó nooit kunnen functioneren. Zelfs als elk onderdeel volgens het schema de juiste plaats heeft gekregen in zijn samenhang met de anderen, kan er storing optreden. Dan blijkt de vraag of de accu belangrijker is dan de motor plotseling zinloos geworden. De radiator is onbruikbaar zonder de ventilator, welke wordt aangedreven door de motor, waarvoor benzine onmisbaar is!

De reeks van deze beelden kunnen we eindeloos verlengen.

Iedereen weet dat het resultaat afhankelijk is van een ingenieuze afstemming van talloze perfecte onderdelen op elkaar.

Een ziekenhuis werkt niet anders.

Er is alleen nóg meer.

Behalve het functioneren van het systeem der technische onderdelen is er daarenboven nog een samenspel noodzakelijk met een totaal ander systeem, n.l. dat der menselijke verhoudingen. Wie in dit samenspel het éne systeem hanteert zal geen doel bereiken zonder oog te hebben gehad voor het andere.

Daarom zal een ziekenhuis, meer dan welke andere „werkplaats” ook, een saamhorigheidsgevoel verlangen van zijn medewerkers.

Het zal begrip eisen voor de problemen van de ander, omdat het direkt of indirect ook zijn problemen zijn.

Wij zijn ervan overtuigd geraakt dat we nog slechts gezamenlijk, zij het ieder op zijn specifieke plaats, de patiënt kunnen bieden waar hij terecht om vraagt.

Dit brengt mee, dat wij de plicht hebben tot een perfecte afstemming van onze onderlinge verhoudingen door middel van een optimale communicatie.

Het is de vraag, of wij hier voldoende bewust naar streven.

Als wij uit een landelijke enquête van de werkgroep 2000 onder meer lezen, dat ongeveer 20% van onze verpleegkundigen wel eens huilt op de afdeling en nog eens 20% veel moeite heeft dit te bedwingen, maar het wel zou willen, dan geeft dat te denken. Vooral omdat dit verdriet niet alleen een rechtstreeks gevolg is van de emoties om het menselijk lijden dat zij meebelevan (en overigens ook moet kunnen worden geuit en opgevangen!), maar vaak veroorzaakt wordt door een gevoel van onmacht en frustraties door „de organisatie”, waarmee bedoeld wordt het stelsel van intermenselijke verhoudingen waarin wij leven.

Die organisatie, waarop een beroep wordt gedaan, dat zijn wijzelf.

Wij leven in een grote, zich rusteloos ontwikkelende organisatie, die steeds complexer wordt.

Wij leven helemáál in een tijd die lijdt aan „volte”, letterlijk en figuurlijk. Het lijkt wel of die volte met zich meebrengt dat we behalve letterlijk, ook figuurlijk sneller op elkaars tenen staan.

Er zal van ons gevergd worden dat wij ons slanker maken, dat wil zeggen : minder dik! Dit roept op tot zelftraining hierin enerzijds, tot bijstand en bescherming van derden anderzijds. Met die „derden” worden steeds opnieuw al diegenen bedoeld die, vanuit welke invalshoek ook, mede betrokken zijn in de samenwerking rondom dezelfde patiënten. Ten opzichte van elkaar zijn wij dus allemaal die „derden”, in wiens huid we moeten leren kruipen.

We moeten onze ontvanger afstemmen op de zender van de ander en omgekeerd trachten te zenden op de golflengte van die ander. In goed Nederlands noemen we dat : „liefde”, waarvan Paulus schreef : „dit is de grootste!”

Liefde heet de essentie van het mens-zijn en van de medemenselijkheid. Dat mag dan wel bij uitstek gelden binnen de gezondheidszorg. We bereiken daar zelfs ons doel niet door alleen de patiënt te benaderen met die vanouds geroemde liefderijkheid. Juist ook onderling tussen alle helpers wordt deze zelfde benaderingswijze t.o.v. elkaar verlangd, om het ziekenhuis werkelijk menselijk en modern te doen zijn en te kunnen laten beantwoorden aan zijn doelstellingen.

We leven nu eenmaal in een opeenstapeling van invloeden die we ondergaan in de branding van de steeds heviger deinende samenleving.

Dit eist aanpassing aan het zich zo ingrijpend veranderend verhoudingenpatroon.

Er wordt een krachtproef van ons verlangd waaraan wij, hoe moeilijk het ook moge zijn, zullen moeten beantwoorden.

Alleen wanneer wij bereid zijn dit op te brengen, mogen wij 1974 ingaan met de ieder jaar uitgesproken hoop dat het nieuwe beter zal zijn dan het voorbije en dat het behalve voortgang ook vooruitgang moge brengen.

Dan kunnen wij die algemene verwachting ook uitstrekken over ons werken in dit huis. Dan brengen we opnieuw het optimisme op, dat dit jaar wél zal lukken, wat zo vaak tevergeefs werd tegemoet gezien.

Dat is datzelfde lijstje van verlangens dat door zijn frequente herhaling die droom lijkt, die wij vandaag wilden beschrijven, maar toch de reële voorwaarden inhoudt voor een verbetering van ons werk. Voor een redelijke verwachting van de toekomst, ook al blijkt die telkens weer opnieuw te moeten beginnen!

F. MOL.

KURSUS ONDERNEMINGSRAAD TE DOORN

Op 3, 4 en 5 december 1973 waren de voorzitter en de gekozen leden van de Ondernemingsraad (O.R.) te gast bij het „de Bruyn Instituut” te Doorn, om daar onder deskundige leiding hun kennis betreffende alle zaken van de O.R. te verrijken.

Aan deze driedaagse cursus was een studiemiddag voorafgegaan, waar voornamelijk de wet op de O.R. werd doorgelicht. Tevens werd op deze middag besproken aan welke punten op de cursus zelf de meeste aandacht zou worden besteed.

Een van de eerste onderwerpen was : „**de taak en de plaats van de O.R.**”.

Dit onderwerp werd eerst in de plenaire groep besproken om het dan, na de pauze, in subgroepen verder uit te diepen aan de hand van vragenlijsten.

Tot slot werd dit onderwerp geëvalueerd in de groep. Door deze methode kan men, door er zelf mee bezig te zijn, snel een goed inzicht krijgen in het vraagstuk.

Het volgende punt was : „Kommunikatie”. Dit bleek meer een eerste stap te zijn naar het onderwerp : „Diskussiëren”. Er werd ons al gauw duidelijk gemaakt, dat b.v. luisteren meer inhoudt dan alleen maar je oren open zetten. Meer nog betekent dit **kijken** wat de ander bedoelt te zeggen, proberen te ontdekken of de ander bij het onderwerp emotioneel betrokken is of alleen maar zakelijk. Men moet ook aanvoelen met welke bedoelingen iemand een bepaald onderwerp ter sprake brengt. Wanneer iedereen zou **willen** luisteren, zouden er minder problemen zijn en de problemen, die er bestaan, zouden eerder opgelost kunnen worden. Uit verschillende proeven bleek overduidelijk hoe moeilijk „luisteren” is. Men dient het luisteren te analyseren in :

„Wat is hot onderwerp?”

„Wat zijn, zijn of haar bedoelingen?”

„Welke argumenten zijn vóór of tegen de stelling van de spreker?”.

's Avonds van 19.00 tot ca. 21.00 uur werd het geleerde in praktijk gebracht. Door middel van vragen trachtte men er samen achter te komen wat verwacht mag worden van een ondernemingsraad - nú en in de toekomst. Erg interessant maar erg vermoeiend.

Eerste onderwerp van de tweede dag was „Diskussiëren” en „Vergadertechnieken”, om zo te komen tot de voorbereiding van een O.R.-vergadering. Dit houdt o.m. in :

opstellen van de agenda;

welke punten zijn belangrijk (zoals bepalen van de tijd en plaats);

het opzoeken en bijvoegen van de bij de te behandelen punten behorende stukken; eventuele hulpmiddelen, zoals bandrecorder of videorecorder.

's Middags werd er een O.R.-vergadering gehouden. Deze vergadering werd met een videorecorder opgenomen om later bij het terugdraaien visueel te kunnen oordelen.

Deze vergadering werd nadien behandeld of beter gezegd „bekritiseerd”.

Was het onderwerp goed gekozen? Werd een en ander goed in de geadviseerde volgorde uitgevoerd? Kreeg ieder voldoende gelegenheid om te reageren? Werd niemand op onfaire wijze van zijn of haar visie gebracht?

Er werd eerlijk en zonder aanzien des persoons kritiek geleverd. De gemaakte fouten werden scherp belicht; daarentegen werden ook de goede dingen gemeld.

Na het avondeten werd de opgenomen film via een t.v.-toestel afgedraaid.

Deze film kon zowel door de leider als de kursisten zelf worden stopgezet en/of teruggedraaid.

Van deze gelegenheid werd verscheidene malen gebruik gemaakt, vooral op die momenten, waarin duidelijk werd getoond, dat iets fout of goed gedaan was.

Dit is een zeer leerzame methode om jezelf te leren kennen en de goede en slechte vergadertechniek te ontdekken en te bestuderen. Na half negen mocht men de avond op eigen wijze doorbrengen, maar de praktijk was, dat men onderling over al het onderzochte nakaartte.

Op de laatste dag hebben wij ons samen bezonnen over hoe en wat wij zouden gaan doen in onze eigen ondernemingsraad, in de komende zittingsperiode.

Na de koffie was er nog een overzicht van de totale cursus. Hieruit bleek zeer duidelijk, dat alle leden, zonder uitzondering, deze cursus als zeer positief en leerzaam hebben ondergaan. Vooral het feit, dat men in dit instituut die dagen intern was met zeer geringe afleiding van buitenaf, bleek een groot pluspunt.

Als eindkonklusie zou ik willen stellen, dat door de opgedane ervaring in deze en voorafgaande cursussen de ondernemingsraad beter zal kunnen functioneren dan voorheen. Wellicht zouden dergelijke bezinningsdagen voor andere groepen in ons ziekenhuis ook te adviseren zijn; al is het alleen maar voor het beter begrip dat men krijgt voor andermans problemen. Het leren „luisteren” is dan tevens meegenomen.

J. SEBREGTS.

VERENIGING TOT STEUN AAN DE NIER STICHTING NEDERLAND

Van dhr. J. Bayens, ontvingen wij onderstaand schrijven;

Op een steen staat; haar leven was geven.

Dat is inderdaad het leven, geven en geven en geven. Och dat hoeft niet steeds met geld. Als men lastige patiënten lachend kan verzorgen, geeft men. Als men een beroep op iemand doet met sukses, dan geeft men. Als men op een donkere avond hoge flats beklimt om te kollekeren voor mensen die een nierziekte hebben, dan geeft men.

Dat deden verschillenden van het verplegend personeel op die gure novemberavond. En dan te ondervinden dat er enthousiaste kapers op de kust waren geweest, die al eerder gerammeld hadden.

Toch was het sukses groot, in aanmerking genomen die paar flats die nog restten.

Hartelijk dank voor uw bereidwilligheid en uw gezelligheid.

Misschien dat volgend jaar in Breda gaat gebeuren, wat andere plaatsen al vertoond hebben.

U rammelde in die paar flats toch nog f 219,66 bijeen.

De stad Breda gaf f 12.495,52 en de regio f 36.688,31.

Er borrelt een stille gedachte op tegen volgend jaar? ? Wie weet? ?

Het lijkt wel of er ieder jaar méér van die nog - onbeschreven - pocket-boekjes verschijnen. De keuze wordt alsmaar groter en moeilijker. Je kunt ook praktisch niet meer buiten zo'n blanco-jaar; je moet aan zoveel dingen tegelijk denken! Vooral in het begin durf je het jaar, dat voor je ligt, eigenlijk nog niet gebruiken. Als eenmaal maar de eerste dagen voorbij zijn, raken de anderen wel gauw vol geboekt. Je moet even over de eerste schroom heen, voor je verder durft gaan.

Wat zal het nieuwe jaar ons brengen? We zouden zo graag eens achter de schermen van 1974 willen kijken. Maar komen we dan ook niet meteen in de verleiding om af te haken? Als we alles van te voren weten . . . Juist dat stukje-voor-stukje opvullen van wat we te doen hebben, maakt ons leven tot een zinvol geheel. Ook 1974 zullen we ons van dag tot dag eigen moeten maken.

Persoonlijk vind ik één ding nogal vervelend van zo'n nieuwe agenda : je moet weer verschillende oude notities overnemen. Je kunt niet helemaal buiten het oude jaar. Met name familie, vrienden en kennissen verdienen ook in 1974 een vaste plaats. Het oude jaar is - gelukkig? - definitief voorbij. Ieder van ons zette er op zijn wijze een punt achter. Wat wij ook meemaakten, we zullen nooit meer zo'n jaar beleven.

God-dank dat we geen machines zijn, die alsmaar precies hetzelfde produceren. We hoeven daarom niet bang te zijn voor een herhaling. Al houden we nog enkele decorstukken uit 1973 over, we doen het in het nieuwe jaar toch weer anders. Als we maar niet alle dagen klakkeloos vol-boeken. In onze nieuwe agenda moeten wel degelijk vrije dagen, dagen-zonder-afspraken, voorkomen. Anders leven we niet meer, maar worden we geleefd. Tegen beter weten in blijven we onze dagen toch volproppen. We geloven te heilig in de plannen en afspraken die we maken. Daarom voelen we ons ook zo machteloos als we er plotseling een streep door moeten halen. Misschien dat we dan tot de ontdekking komen dat heel wat open-gebleven-dagen, naderhand wel eens belangrijker blijken te zijn dan de drukst bezette dagen uit ons bedrijvig leventje.

Aan het begin van het nieuwe jaar staat het feest van Driekoningen. Drie wijze mannen, die niet uitgebreid hun „planmaster” hoefden te raadplegen om aan dé tocht van hun leven te beginnen. Ze hadden zelfs nog tijd voor een onverwachte omweg.

Een gelukkig en gezegend 1974,
ook namens mijn collega,

JOEP DRESEN.

Kerstmenu

dinsdag 25-12-1973

Gevulde tomaat
en garnalen timbaaltje

★

Heldere aspergesoep

★

Wildzwijnschnitzel

Franse boontjes

Preiselberen / Stooferen

Aardappelpuree

★

Kerstsurprise

woensdag 26-12-1973

Tomatensoep

★

Kippenbout met ananas

Worteltjes / Doperwten

Parijse aardappeltjes

★

Chocolade bavarois

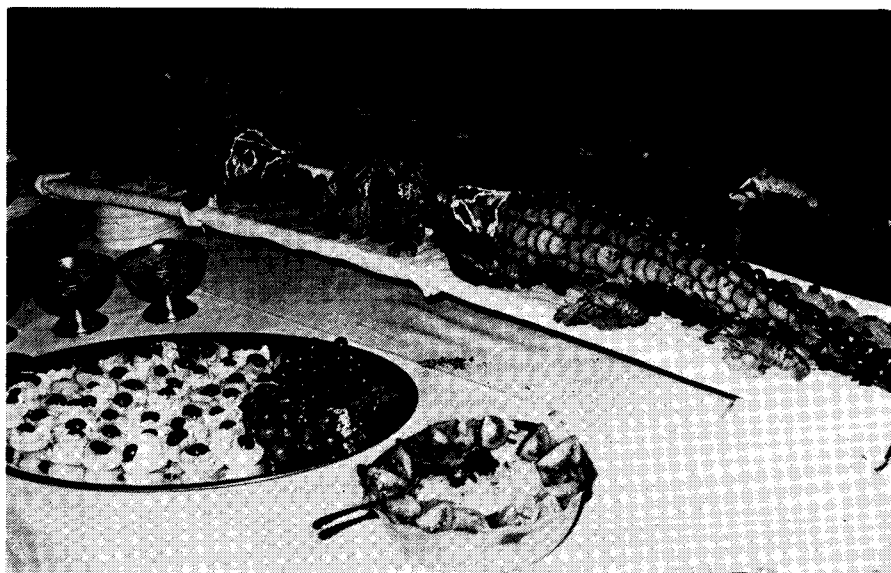
BESTE D.I.O.,

Proficiat D.I.O., van harte proficiat met je eerste Lustrum. Je had het weer goed georganiseerd op 3 november j.l. Wat een avond, wat een feest.

Je hebt er hoop ik, geen bezwaar tegen als ik het nog eens herbeleef, wat nostalgisch terugblik, zo gezegd.

Het openingswoord door de heer Vissers was warm en pakte de mensen. De felicitatie en speech van de voorzitter van het Stichtingsbestuur, de heer van Setten, was welgemeend, maar blijkbaar door een storing in of mankement aan de geluidsinstallatie was het aan de bar slecht verstaanbaar.

Wat er daarna kwam, hemel D.I.O. ik lik mijn lippen nog af. Niet alleen een streling voor het oog, die prachtig opgemaakte schotels, maar zeker ook voor de tong. Koks staan bij jullie synoniem voor kunstenaars. Ja, daar heb ik van genoten; werkelijk van grote klasse. Het is zeker iedere dag wel lekker smikkelen in den Ignatius.

Wat heet koud buffet mensen, het was een gastronomisch paradijs. En wat dacht je dat (heb ik van Farce Majeure) van het werk-kunststuk van de heer Marcelis? Mag ik hem hierbij nog een groot compliment geven? Wat een uren moeten daar ingekropen zijn. Maar het resultaat mocht er zijn. Minitieus jouw activiteiten weergegeven in dragant. Een juweel. Mevrouw Marcelis zal God gedankt hebben toen het 4 november was, had ze haar man tenminste 's avonds weer thuis. Trouwens, dat laatste geldt natuurlijk voor al jullie wederhelften. Heb jij D.I.O. geen echtelijke ruzies op je geweten of praat je daar niet over?!!!

Na deze culinaire verwennerij gingen de beentjes van de vloer. Ja juist, voor de spijsvertering, maar natuurlijk ook uit beleefdheid ging ik de lounge weer in. Ik kon moeilijk met volle maag en al oprispend de aftocht blazen. Tenslotte moest ik mijn opvoeding eer aandoen.

Ik wil je bij deze nog zeggen, dat ik het orkest van deze avond, dat je trouwens al meer hebt gehad, het beste vind. Ik meen me te herinneren, dat er de naam „Moon” in voorkomt. Sorry D.I.O., maar of het nou Moonglow, Moongliders, Moonrangers of misschien wel Moonschuivers was, ik weet het niet meer.

Die gaten in mijn herinnering zijn aan de sherry te wijten. Het was zo druk aan de bar, dat ik maar in het „vooruit” bestelde, wat mijn normale tempo nogal versnelde. Wat heet trouwens normaal ?

Ik heb gedanst, gepraat, gelachen, gedronken en enorm genoten, en laten we wel wezen, ik niet alleen, want dan dans, praat, lach, drink en geniet je niet lang.

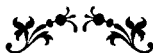
Wat ik wel gezien heb, maar waar ik O SCHANDE, niet aan meegedaan heb, is de prijsvraag/puzzel, waarvoor je formulieren kreeg uitgereikt bij binnenkomst en die, volgens mij een eenvoudige vervanging moesten zijn voor de afgelaste auto-ralley. (Sympathiek gebaar van jou om die rally af te gelasten, het was uit solidariteit met de bezorgde regering). Ik heb ook niet gehoord wie hiermee prijs of prijzen heeft gewonnen. Wil je me dat vergeven? Ik zag zoveel mensen ~~in~~vullen, kijken, vergelijken en ofschoon ikzelf ook zo'n papier had, heeft mijn laksheid de overhand gehad en, mea culpa, ik heb gefaald. Iemand vroeg mij : „Weet jij de patroonheilige van . . .”. Ik antwoordde, dat ik dacht dat alle heiligen geschrapt waren en dat de litanie was opgeheven, maar aan zijn verontwaardiging te oordelen, die bezit nam van zijn hele gezicht, heb ik goed misgekleund. Mijn excuses grote onbekende, weet ik veel van de nog aanwezige Rome-voorraad.

Ik ga eindigen D.I.O., want al mijn gevoelens voor jou smak ik niet in één keer op papier. Je hebt mij bezorgd en je bezorgt mij steeds weer, zoveel fijne uren in zoveel facetten van de vrijetijdsbesteding, dat ik jou en de jouwen hiervoor heel hartelijk dank voor je inspanningen, ideeën enz. enz.

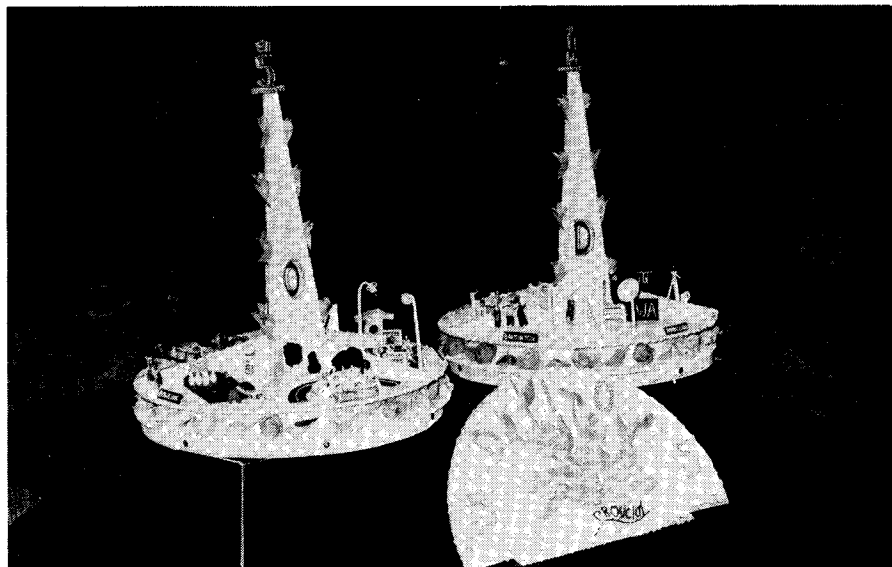
EIGENLIJK KAN IK JE NIET MISSEN !
WIST JE DAT ?

Tot ziens en liefs van

je vriendin X

Het is alweer een tijdje geleden, maar ik zal alsnog proberen om antwoord te geven op alle vragen die gesteld zijn omtrent het suikerwerk oftewel dragantstuk, dat gestaan heeft bij het koud buffet van D.I.O. (5-jarig bestaan).

Om bij het begin te beginnen; de benodigheden.

Dat is in de eerste plaats het idee. Nou, dat lag deze keer nogal voor de hand. D.I.O. heeft namelijk 10 activiteiten, bowlen, badminton, voetbal, rikken, fotoclub, autoralley, fietsenralley, barbeque, zwemmen en carnaval.

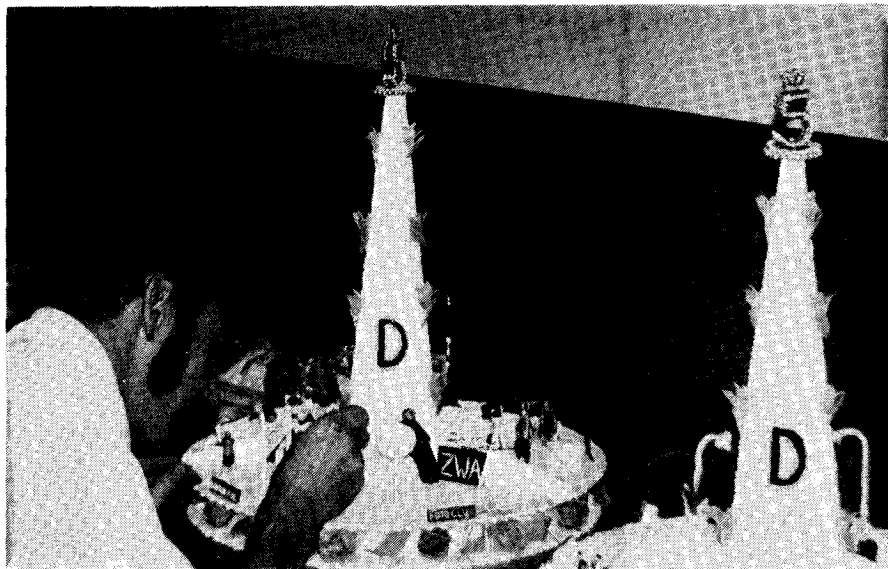
Deze 10 activiteiten waren onderverdeeld in twee draai-schijven. Op de ene schijf stonden; fietsenralley, rikken, badminton, fotoclub en zwemmen. Op de tweede schijf; voetbal, autoralley, carnaval, bowling en barbeque.

Om de juiste verhoudingen te verkrijgen, moet je eerst van karton een soort maquette maken, dus alles tekenen, uitknippen en in elkaar zetten. Als dit allemaal klopt, ga je van poedersuiker, water en gelatine een deeg maken.

Je begint met $\pm$ 1 kg poedersuiker, omdat het in een dag hard is en je het verder niet meer kunt gebruiken. Je rolt dit deeg uit in gedeeltes ter dikte van ongeveer een gulden. Dan snijdt men de vormen die men van karton heeft. Deze vormen laat je ongeveer twee weken drogen. Door dit drogen wordt het echt licht en breekbaar maar wel hard. Als wij alle onderdelen hebben, beginnen wij met het in elkaar zetten. Eventueel een beetje bijschuren zodat het goed past. Het aan elkaar lijmen gebeurt ook weer met poedersuiker maar nu in plaats van water en gelatine, met eiwit. Hiervoor twee eiwitten met poedersuiker tot een stevig papje roeren dat net niet meer „loopt”. In onderdelen aan elkaar zetten en ook weer laten drogen. De poppetjes zijn van marsepein en met de hand gevormd en met eetbare kleurstof beschilderd.

Ik hoop dat ik alles duidelijk heb verteld. Mochten er nog vragen zijn op keukengebied dan moet u maar eens komen informeren.

L. MARCELIS.

JANUARI

Beste D.I.O.-leden,

Het nieuwe jaar gaat voor onze personeelsvereniging van start met onderstaande activiteiten;

BADMINTON	Iedere woensdag van 21.00 tot 23.00 uur in het Verenigingsgebouw in de Viandelaan.
BOWLEN	Donderdag 10 en 24 januari van 19.00 tot 21.00 uur.
FOTOCUB	Iedere maandag- en donderdagavond vanaf 19.30 uur in de DOKA in de kelder.
RIKKEN	Dinsdag 15 januari om 20.00 uur.
ZWEMMEN	Iedere maandag van 18.30 tot 19.30 en 19.30 tot 20.30 uur in het Revalidatiecentrum.

Eind januari a.s. vindt de jaarlijkse algemene ledenvergadering plaats. Hierover volgt nog een konvokaat

Wij wensen U een prettige jaarwisseling.

Namens Bestuur DIO
A.M.Lomans,
Sekretaresse.

WIJ WENSEN U ALLEN

EEN
VOORSPOEDIG

1974

In vroeger jaren bestonden de geneesmiddelen, zoals we die nu kennen, nog niet; men werkte met geneeskruiden waarvan men soms toevallig de geneeskrachtige werking had gevonden.

In de twintigste eeuw hebben talloze farmaceutische industrieën zich beijverd om de werkzame bestanddelen uit deze kruiden te isoleren. Vervolgens probeerde men ze synthetisch te bereiden en in een handige toedieningsvorm (tablet, capsule) te maken. De reden hiervan is, dat planten, als natuurprodukt, zelden een konstante samenstelling hebben. Zo bevat opium (afkomstig van een papaver-soort) - afhankelijk van het land van herkomst - 5—20% morfine. Het zal duidelijk zijn, dat deze wisselende gehalten het juist doseren van deze natuurprodukten moeilijk maken, vandaar de pogingen van de farmaceutische industrieën de werkzame bestanddelen te isoleren en te synthetiseren.

Op de oorkonde die door de Medische Staf aan het ziekenhuis werd aangeboden ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van het Ignatius-Ziekenhuis hebben de Zusters van Catharinadal een groot aantal (27) geneeskruiden afgebeeld die vandaag, zij het in zuivere synthetische vorm, nog van belang zijn. De belangrijkste hiervan zijn :

Digitalis purpurea. (vingerhoedskruid). In het midden van de vorige eeuw in Engeland in een kruidenmengseltje ontdekt. De werkzame bestanddelen, digoxine en digitoxine, zijn ook nu nog zeer waardevolle geneesmiddelen in de cardiologie.

Vinca minor, een palmboom uit Afrika. Uit de bladeren zijn twee stoffen geïsoleerd (Velbe en Oncovin), die van nut zijn gebleken bij de behandeling van carcinoompatiënten.

Papaver somniferum (slaapbol). De papaversoort die in het Midden-Oosten groeit is de leverancier van opium, het ingedroogde melksap van de vrucht. (De inlandse papavers bevatten geen morfine). Uit de opium zijn geïsoleerd : morfine (een pijnstillert), codeïne (een hoestmiddel) en papaverine (gebruikt bij o.a. maagzweren). Vele andere stoffen zijn vanuit morfine door de industrie ontwikkeld, vaak vele malen sterker werkend dan morfine. Voorbeelden hiervan zijn Fortral, Fentanyl en Burgodin.

Glycyrrhiza glabra. De wortels van deze in Hongarije, Italië en Rusland voorkomende plant staan bekend als zoethout. Trekt men deze wortels uit met kokend water, en dampst men het verkregen sap in, dan krijgt men droppoeder, dat gebruikt wordt in hoestdranken (Mixture Resolvens) en eventueel ook bij maagzweren.

Rheum rhabarbarum. Zoals de naam al aanduidt, is deze plant familie van onze inheemse rabarber. Deze echter is door Marco Polo uit China mee naar Europa gebracht. De werkzame stoffen (die laxerend werken) komen niet in de Europese variëteit voor. Een aftreksel van de Chinese rabarber komt voor in de Siroop van Praag. Verder onderzoek van deze stoffen heeft geleid tot de ontwikkeling van laxeermiddelen als Dulcolax, Istizine etc.

Cassia sennae (senne peulen). Deze worden nog steeds gebruikt als een mild laxans. Ze zijn afkomstig uit Egypte en India. Komt als zodanig voor in een aantal laxeermiddelen. (Sennocol en Pursennide).

Atropa belladonna. Een plant uit Midden- en Zuid Europa, waarvan in de middeleeuwen een waterig aftreksel werd gebruikt als cosmetische pupilverwijder. Uit deze plant is atropine geïsoleerd, een zeer waardevolle aanwinst in de oogheelkunde (pupilverwijding), anaesthesie (vermindering, afscheiding van speeksel, ontspanning van een aantal spieren) en bij de behandeling van vergiften als oorlogsgassen en landbouwgiften.

Geneeskruiden, waarvan de werkzame bestanddelen zijn geïsoleerd en gesynthetiseerd, worden meestal verlaten. Soms worden in de moderne geneeskunde toch nog kruidenaftreksels gebruikt omdat :

1. de werkzame stoffen nog niet bekend zijn. Bijv. Valerianae off., de leverancier van de valeriaan druppels.
2. de werkzame stoffen wel bekend zijn, maar de industrie er nog niet in geslaagd is, ze chemisch te bereiden. Bijv. Matricaria chamomillae, de leverancier van kamille thee, dat gebruikt wordt als desinfectans in mondspoelingen, en Orthosiphonis, de leverancier van de zgn. Folia thee, gebruikt ter voorkoming van nierstenen.

De industrieën en universitaire laboratoria zoeken nog steeds verder naar werkzame bestanddelen en produceren hieruit vele verbindingen die uiteindelijk moeten resulteren in nieuwe en betere geneesmiddelen.

Drs. A. STUURMAN,
apotheker.

Op 20 november 1973 is de Heer S. K. The, verbonden aan ons ziekenhuis op de afdeling Nucleaire Geneeskunde, gepromoveerd tot doctor in de geneeskunde.

Zijn proefschrift behandelde de patroonherkenning van longscintigrammen met behulp van een digitale computer.

Wij wensen Dr. The van harte geluk met deze promotie.

(N.B. In de volgende uitgave van de Singel, zal Dr. The een artikel schrijven over de nucleaire geneeskunde).

De Redactie.

Met ingang van 1 januari 1974 is benoemd tot Personeelsfunktionaris, opvolger van de heer J. van Alphen, drs. P. van den Hoogen.

Na een middelbare opleiding studeerde hij aan de Katholieke Hogeschool te Tilburg sociologie en voltooide deze studie in 1973.

Tijdens zijn studie was hij van 1971 tot 1972 werkzaam als personeelwerker bij de gemeente Nijmegen.

Wij wensen de heer van den Hoogen in zijn nieuwe functie veel succes en vertrouwen, ook in de redactie, op een prettige samenwerking.

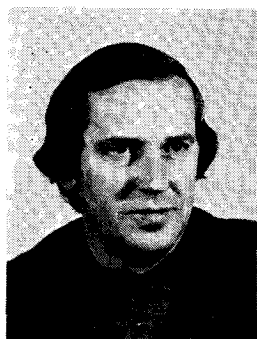
De Redactie.

Op 8 oktober 1973, is het Dagelijks Bestuur van de Staf samengesteld als volgt :

Voorzitter : H. M. Mendelaar

Vice-Voorzitter : A. J. de Vries

Sekretaris-Penningmeester : N. J. M. Wijffels

DIREKTEUR PATIËNTENZORG

Met ingang van 1 maart 1974 is door het Bestuur benoemd tot directeur patiëntenzorg, de Heer L. F. Melcherts.

De Heer Melcherts (41 jaar) is van huis uit Rotterdammer. Na zijn H.B.S. opleiding volgde hij de opleiding tot maatschappelijk werker aan de Sociale Akademie te Rotterdam.

Tijdens de periode van militaire dienst en een aantal jaren daarna was hij werkzaam in een militair hospitaal als Officier Sociale Dienst.

Daarna was hij werkzaam als direktielid van het Rijksopvoedingsgesticht te Amersfoort, van waaruit hij een studie opvoedkunde begon aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. Vanaf september 1963 was hij werkzaam als docent en later als adjunct-directeur van de Sociale Akademie te Rotterdam.

Uit die zelfde periode stammen zijn eerste kontakten met de intramurale gezondheidszorg, aanvankelijk als docent psychologie en sociale achtergronden en later als adviseur van de Directie van het Claraziekenhuis te Rotterdam. Gedurende een aantal jaren is hij verbonden geweest aan verschillende staf- en docentenopleidingen als docent agogiek en verleende hij medewerking aan verplegingsdiensten van een aantal ziekenhuizen te Rotterdam en Den Haag.

In 1969 behaalde hij het doctoraalexamen opvoedkunde, o.m. op een scriptie gewijd aan de opleiding van verpleegkundigen.

Vanaf 1971 was hij werkzaam als Hoofd van de Sectie Onderwijs van het Nationaal Ziekenhuisinstituut te Utrecht. In verband met deze functie heeft de Heer Melcherts veelvuldige kontakten onderhouden met de wereld van verpleegkundigen.

Wij wensen de Heer Melcherts reeds nu van harte welkom en wensen hem, zijn echtgenote en drie kinderen van harte geluk met deze benoeming en vertrouwen op een prettige samenwerking.

De Redactie.

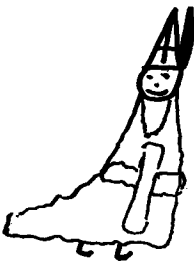

dins dag op middag op
 dins dag had ik speelboek^{je} kregen.
 het was erg leuk.
 om dat ik lief voor de piek
 van sinte was, ik kreer ik want
 hij was lief tege mij.
 tus ik keég! wak. iedereen!
 doet wel eens wak hij
 niet mag. tog ik ben in een boek
 ge weest! toen ging hij weg.

Paul Andes?

(Paul)

Sinterklaar kom op bezoek.

Op een middig kwam
Sint op bezoek. Het was dinsdag
middag. En toen mag mama en
papa ook komen. Het was een
fijne middag luster maar. Sint
ging eerst naar de peuters.
En toen naar ons. Hij kwam
het eerst naar mij toe. Hij gaf
mij een hand. En ik moest mee
zingen. En toen kreeg ik mijn
cadeautje. En raad eens wat het
is een typemachine. Het was een
heele mooie hoor. En nu is het
af gelopen.

Duuraag

Sjanneke
Marius.

Zwarte Piet.

MEDEDELINGEN

Op dinsdag 20 november werd er in het Internaat Civiele Dienst op een feestelijke wijze afscheid genomen van Mej. R. Oude Vrielink.

Het feestje begon met een Brabantse koffietafel, waarbij al de internen smulden naar hartelust. Daarna zorgde de „disk-jockey”, Mej. R. Schneydenberg voor muziek en werd er gezellig gedanst en gezongen. De warmgelopen motortjes werden afgekoeld door een geweldige ijstaart uit de centrale keuken.

Om hun dankbaarheid tot uitdrukking te brengen voor al datgene wat Mej. Oude Vrielink de afgelopen 4½ jaar voor hen gedaan heeft, werd een prachtige fuiklamp aangeboden.

Ofschoon Mej. Oude Vrielink al enige tijd ziek is, heeft ze toch kans gezien om op 29 november persoonlijk van iedereen die in de gelegenheid was afscheid te nemen.

Tijdens dit samenzijn werden haar door diverse afdelingen mooie kado's aangeboden.

Via de Singel willen we Mej. Oude Vrielink nogmaals danken voor haar inzet, en wensen haar een spoedig herstel waarna een fijne werkring in de gezinszorg.

Civiele Dienst.

Na vier en een half jaar als assistente van de heer G. Vergeer werkzaam te zijn geweest, sta ik nu op de drempel van een nieuwe toekomst.

Tot de keuze om maatschappelijk werk te gaan studeren ben ik gekomen door mijn werk en leven hier in het ziekenhuis.

Zonder namen te noemen of in details te treden wil ik U allen oprecht danken voor de samenwerking en de vele persoonlijke kontakten.

Helaas is het jammer dat mijn dienstverband zo abrupt werd afgekapt.

Toch ben ik erg blij in de gelegenheid geweest te zijn om persoonlijk afscheid te nemen van alle medewerkers en medewerksters van de Civiele Dienst.

Een afscheid alleen wat het dienstverband betreft, want de deur op Mgr. Leytenstraat 2 in Breda blijft altijd voor U openstaan.

Nogmaals mijn hartelijke dank voor de prachtige kado's, bloemen en het medeleven tijdens mijn ziekte en heel veel sukses in Uw verdere toekomst.

R. Oude Vrielink.

PERSONALIA

WIJ VERWELKOMEN

Dhr. G. Wenting	Ass. Arts	Mej. G. Hulsman	C/D
Mej. A. Posthumus	Inas	Mej. J. Verschuren	C/D
Mej. R. Buldeo Rai	A	Mej. J. v. d. Werf	Cardiologie
Mej. L. Doggen	Couveuse	Mej. P. Lips	O
Mej. W. Manni	G	Mej. A. Hurks	Loonadm.
Dhr. G. v. d. Sluizen	Narcose-afd.	Mej. J. Seelen	Chir. Poli
Mej. P. Akkermans	Bloedafn.	Mej. A. Stouthart	H
Mej. M. Cornelissen	G	Mej. M. Verpalen	E
Mevr. H. Frijters-van Diepen	Ther. Pav.	Mevr. J. Verdonschot	Maria Pav.
Mevr. R. v. d. Geest-v. d. Weij	Z	Mevr. Lemmen-v. d. Heijden	Div. Afd.
Mej. M. van Gils	Chir. Poli	Mej. M. Hansen	O.K.
Mej. M. Hermesen	Funktieafd.	Mej. J. Kuyper	G
Mej. J. Manni	B	Mej. M. van Besouw	O.K.
Mej. R. Soerjaman	O.K.	Mej. C. Jongmans	O.K.
Mej. A. Verdaasdonk	O	Mej. C. van Kuik	Path. Anat. Lab.
Mej. C. Verhulst	A	Dhr. P. v. d. Hoogen	Pers. Zaken
Mej. P. de Winter	O.K.	Mej. Th. Schoone	Bloedafn.
Mevr. A. Bergers-de Ridder	B	Mej. Th. Konings	Bloedafn.
Dhr. A. Michielssen	Keuken	Mej. C. van Es	Maria Pav.
Mej. H. Hesselmans	K		

WIJ FELICITEREN

- Dhr. en Mevr. Dekkers-Nooren met de geboorte van hun dochter Marieke.
 Dhr. en Mevr. Bouwmeester-v. d. Heiligenberg met de geboorte van hun zoon Harm.
 Dhr. en Mevr. van Leent-de Klerk met de geboorte van hun dochter Chantal.
 Dhr. en Mevr. Luyckx-van Beijnen met de geboorte van hun dochter Jeannine.
 Dhr. en Mevr. Kusters met de geboorte van hun dochter Eugenie.

HUWELIJKEN

- 23—10—1973 Mej. Ph. Snels (B) met Dhr. K. Jumelet.
 30—10—1973 Mej. J. Oomen (B) met Dhr. G. v. d. Krabben.
 16—11—1973 Mej. A. Abrahamse (O.K.) met Dhr. R. Geerards.
 17—11—1973 Mej. L. Otten (Gyn. Poli) met Dhr. A. van Gorp.
 30—11—1973 Mej. S. Simon (Adm.) met Dhr. G. Snijders.
 7—12—1973 Mej. W. Vriends (Röntgen) met Dhr. T. Vergouwen.
 13—12—1973 Mej. H. Seegers (Mondheek.) met Dhr. W. Oprins.
 19—12—1973 Mej. E. Dam (K) met Dhr. P. Borsten.
 21—12—1973 Mej. I. Metselaar (B) met Dhr. H. Hufkens.
 21—12—1973 Mej. K. Bruyns (Chir. Poli) met Dhr. P. v. d. Steen.
 27—12—1973 Mej. D. Lucas (A) met Dhr. B. Vermeulen (B).

WIJ FELICITEREN MET HET 12½-JARIG DIENSTJUBILEUM

Dhr. G. in 't Groen.

MEDEDELING

Wij feliciteren de Heer P. Meijvis met zijn benoeming per 1—12—1973 tot Algemeen Hoofd van de afdelingen O.K., Anesthesie en Uitslaapkamer.